

به نام خداوند جان و خرد

دیوارنگاره‌های

آسیای مرکزی

انتشارات آریامنا

دیوارنگاره‌های آسیای مرکزی

نوشتۀ مارکوس مود، مایکل شنکار، چپرو لوموزیو، متئو کمپارتی، آنا فیلیگنزی |

| ترجمہ بہزاد صداقتی |

با همکاری گروه پژوهشی باستان کاوی تیسافرن |

| جاپ و صحافی: مهرگان |

| نوبت چاپ: نخست، ۱۳۹۹ | شمارگان: ۱۰۰ نسخه |

| بها: ۳۰۰۰ تومان |

| تاريخنا: www.aryaramna.ir |

ایمیل: info@aryaramna.ir , aryaramna@hotmail.com

نشانی: تهران، صندوق پستی: ۱۴۵۱۵-۵۶۹ |

شماره: ۰۲۶۴۸۴۶۰۲۱۴۰ همراه: ۰۹۳۹۵۹۶۹۴۶۶ |

همه حقوق این اثر برای انتشارات آریارنا محفوظ است. |

تکثیر، انتشار، و بازنگینی این اثر یا بخشی از آن به هر شیوه همچون رونوشت،

انتشار الکترونیکی، ضمیمه داخلی و چیزهایی از این دست بدون موافقت کتبی

و قبلی انتشارات آریارنا مدعو است. متخلفان بر پایه قانون «حمایت از حقوق مؤلفان،

مصنّفان و هنرمندان ایران» نسبت به تردد قرار خواهند گرفت.

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
فروست
شابک
وضعیت فهرست‌نویسی
یادداشت
یادداشت
موضوع
موضوع

: صداقتی، بهزاد، ۱۳۷۹-، گردآورنده متن
: دیوارنگاره‌های آسیای مرکزی/ نوشته مارکوس... [و دیگران]؛ ترجمه بهزاد صداقتی.
: تهران: آریانا، ۱۳۹۹.
: ۱۴۸ ص.
: ایرانشهر: ۷.
978-622-954827-1:
: فیا
: کتاب حاضر گردآوری و ترجمه ۵ مقاله درباره نقاشی‌های آسیای مرکزی
است.
: نوشته مارکوس مود، مایکل شنکار، چیرو لوموزیو، متو کمپاراتر، انا...
: نقاشی دیواری -- آسیای مرکزی -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
: -- Addresses, essays, -- *Asia, Central -- painting and decoration
lectures
: مود، مارکوس، ۱۹۵۴-م.
: شناسه افزوده
: شناسه افزوده
ND۲۸۱۵:
۷۵۱/۷۳۰۹۵۸:
۶۱۴۱۷۵۵:
شماره کتاب‌شناسی ملی

فهرست

۹	مقدمه مترجم
۱۱	ایزد بزرگ دختر نوشیروان (نگار) ماس مود
۲۹	حماسه فرامرز در نقش های دیوای پسرکات مایکل شنکار
۶۵	ملاحظات در باره دیوارنگاره های فیاض پنه در جنوب غربی پاکستان چیرولوموزیو
۱۰۱	نقاشی شاه شکارگر در ککرک: چهره ای سلطنتی موجودی الهی؟ متنو کمپارنی
۱۲۷	نکاتی درباره دیوارنگاره های مس عینک آنا فیلیپو

مقدمه مترجم

ایده گردآوری و چاپ کتابی درباره باستان‌شناسی و تاریخ هنر سرزمین‌های آسیای مرکزی به زمانی برمی‌گردد که ترجمان دانشجوی کارشناسی باستان‌شناسی در دانشگاه تهران بود و متوجه شد مطالب مربوط به باستان‌شناسی و هنر آسیای مرکزی در دوره پیش از اسلام به‌ویژه محوطه‌های تازه کشف شده اندک است. از این‌رو، ترجمه مقاله‌های در این زمینه امری اجتناب‌ناپذیر می‌نمود. بر این اساس مبحث دیوارنگاره‌های موجود در این سرزمین‌ها که به‌عنوان یکی از کانون‌های تقاضای دیواری در جهان پیشامدرن شناخته می‌شود مورد توجه قرار گرفت. این امر به دلیل ناسازی از این باشد که به‌جز نقش‌های دیواری پنج‌گانه در تاجیکستان و نقش‌های دیواری سین‌کیانگ چین که تا اندازه‌ای شناخته شده‌اند سایر نقش‌های دیواری آسیای مرکزی، به‌ویژه نقش‌های دیواری کشور افغانستان برای جامعه علمی ایران ناشناخته مانده است. این کتاب سعی دارد تا حد امکان نیاز جامعه علمی کشور را در این رابطه برطرف کند. هرچند خود گردآورنده نیز بر این باور است که این کتاب سرآغاز راه شناخت این نقش‌هاست و امید است در آینده پژوهش‌های بیشتری در این زمینه انجام شود.

در بخش‌هایی از این کتاب از لغات و اصطلاحات مربوط به آیین بودایی یاد شده است. در این مورد، سعی بر این شده است این اصطلاحات تا حد ممکن ساده‌سازی

شده و در پانویست آورده شود ولی این احتمال هست که برخی از خوانندگان تمایل داشته باشند تا درباره این عبارت‌ها بیشتر بدانند که می‌توانند به کتاب‌های مربوطه به‌ویژه تألیفات و ترجمه‌های استادان این حوزه همچون آقایان پاشایی و ذکرگو مراجعه کنند. همچنین از آنجاکه مخاطبان اصلی این کتاب دانشجویان باستان‌شناسی هستند، همین جهت ممکن است در پاره‌ای از موارد خواننده وارد جزئیات باستان‌شناسی محله‌ها شود، باوجوداین مترجم سعی کرده است تا مقاله‌ها را به گونه‌ای گزینش کند، دیگر علاقه‌مندان اعم از دانشجویان تاریخ هنر و تاریخ و ... نیز بتوانند از آن بهره بگیرند.

مترجم و خواننده محترم استدعا دارد تا دیدگاه‌های خود را جهت بهبود کیفیت کار با مترجم و ناشر محترم درمیان بگذارند. در پایان از آقای دکتر آریامنش مدیر محترم انتشارات آریارنگ که نهایت فراوانی را در چاپ این کتاب متقبل شدند کمال تشکر را دارم. امید دارم که این کتاب بتواند باب تازه‌ای در پژوهش درباره سرزمین‌های شرقی ایران بگشاید که تاکنون کمتر به آن پرداخته شده است.

بهزاد صدایش